

Ajatus teatterin kunnallistamisesta oli esillä jo 1950-luvun kulttuuritalohankkeen yhteydessä ja tuli uudelleen esille teatteritalon valmistuttua. Kaupunki ei vielä ollut valmis ottamaan koko teatteria hoitoonsa, vaikka se vastasikin omistamansa teatteritalon ylläpidosta. Teatterin johtokunnassa oli kaupungin edustaja uuden teatteritalon valmistumisesta lähtien. Yhteisteatterin johtokunta piti kiinni itsenäisestä toimintalinjastaan, mutta teatterin voimavarat osoittautuivat riittämättömiksi suuriin näytelmiin, joita uudelle näyttämölle haluttiin.

Teatterinjohtajaksi valittiin vuonna 1965 Aimo Hiltunen. Hän seurasi virassa 12-vuotisen työn päättänyttä Tauno Lehtihalmesta.

Musikaalit vetävät yleisöä

1960-luvun lopulla teatteri oli päässyt alkuvaikeuksistaan uudessa talossa ja kasvavat katsojamäärät kertoivat sen saavuttaneen yleisön suosion. Erityisen suosittuja olivat musikaalit Kis me Kate, My Fair Lady, West Side Story ja peräti kolme näytäntökautta täysiä katsomoita vetänyt Viulunsoittaja katolla, mutta niiden ohella nähtiin useita muitakin koti- ja ulkomaisia menestysnäytelmiä. Valtionapu ja vakanssien määrä nousivat vuosittain. Ansio menestyksestä kuului tietenkin osaavalle ja innostuneelle henkilökunnalle, mutta myös monipuolisille ja onnistuneille ohjelmavalinnoille.

Teatteria ja politiikkaa

1970-luvun alussa politisoitumisen aalto kävi läpi Suomen teattereiden. Tämä aiheutti väistämättä erimielisyyksiä teattereiden hallinnossa. Kuopiossa oli koko yhteisteatterin olemassaolon ajan toiminut johtokunnan sisällä konsensus oikeiston ja vasemmiston välillä.

Menneisyyden erimielisyyksistä oppia ottaneena teatteriväki tasapainoili muutosvaatimusten ja yleisön toiveiden välillä. Teatterin ohjelmisto pyrittiin rakentamaan taiteellisten päämäärien mukaisesti korkeatasoiseksi kuitenkin samalla huomioiden maksavan yleisön mielipiteet. 1970-luku toi ideologioiden kamppailun teattereihin.

Ulkopuoliset tahot kritisoivat teatterin maltillista linjaa. Osa henkilökunnastakin kannatti vasemmistolaista, "tiedostavaa" teatteria, teatterin oli osallistuttava yhteiskunnalliseen kritiikkiin ja julistukseen.

Teatterin kunnallistaminen

Vuonna 1976 Kuopion teatteri kunnallistettiin, jolloin se muodosti oman hallintokuntansa kaupunginhallituksen alaisuuteen. 7.3.1977 aloittanut teatterilautakunta heijasti kaupunginvaltuuston poliittisia voimasuhteita. Teatterilautakunta osallistui myös ohjelmistopäätöksiin. Teatterin taiteellinen jaosto esitteli ohjelmiston teatterilautakunnan ohjelmatoimikunnalle, jonka käsittelyn jälkeen lautakunta teki päätöksensä. Taiteellinen johto koki tulleen ylikävellyksi. Poliittisesti kärjistyneessä ilmapiirissä henkilöstön, taiteellisen johdon ja luottamusmiesten laatimat kilpailevat ohjelmistoehdotukset ruodittiin kappale kappaleelta. Henkilöstön ja lautakunnan jäsenistö jakaantui leireihin. Seurasi valtakunnallistakin julkisuutta saanut jopa teatterisodaksi kutsuttu riita, joka henkilöityi lähinnä vuonna 1975 Kuopioon teatterinjohtajaksi valittuun Kurt Nuotioon, joka erosi tehtävästään vuonna 1978.

Henkilökunnan kannalta teatterin kunnallistaminen merkitsi työolojen vakiintumista. Rahaa ei ehkä ollut enempää kuin ennen, mutta työsuhteiden vakinaistaminen antoi pitkäjänteisyyttä ja turvallisuutta. Toisaalta työntekijöiden sananvalta ohjelmiston valinnoissa kaventui. Teatterilautakuntaan tuli vain yksi henkilöstön edustaja.

Vuonna 1978 teatterinjohtajaksi valittiin Kaija Siikala. 1980-luvulla vakinainen henkilökunta kasvoi 19 työntekijällä, lähinnä tilapäisiä työsuhteita vakinaistamalla. Ohjelmisto painottui entistä enemmän kotimaisiin näytelmiin.

1985 Kaija Siikala luopui teatterinjohtajan virastaan vedoten lisääntyneisiin hallintotehtäviin, jotka haittasivat taiteellista työtä. Hänen tilalleen valittiin Mikko Viherjuuri, joka hoiti virkaa kaksi vuotta 1985 - 1987.

Viherjuuren kaudella nähtiin erityisen paljon anglo-amerikkalaista draamaa, koska tämä oli juuri palannut USA:an suuntautuneelta stipendimatkaltaan.

Vuonna 1987 teatterinjohtajaksi valittu Kari Paukkunen otti ohjelmistoon uusia kotimaisia näytelmiä ja klassikkoja, jotka uusina ohjauksina aiheuttivat arvostelua epäsovinnaisuutensa vuoksi.

Toisaalta Paukkusen aikaan osui myös teatterin kaikkien aikojen yleisömenestys, Arvid Järnefeltin teoksen Vanhempieni romaani dramatisointi. Näytelmäsovituksen takana oli teatterin oma dramaturgi Marita Jama. Lasse Lindeman ohjasi tyylikkään esityksen tarkkaan hioen. Näytelmä sai kaikkiaan 132 esityskertaa neljän näytäntövuoden aikana.

Taloudellinen lama

Kari Paukkunen jätti Kuopion teatterin vuonna 1991. Seuraava teatterinjohtaja Ossi Wallius sai tehtävän hoitaakseen juuri laman kynnyksellä ja joutui sopeuttamaan teatterin vuosi vuodelta niukkeneviin määrärahoihin. Tässä vaiheessa oli ehkä onneksi, että teatterilla oli ammattijohtaja. Ohjelmistossa oli hänen kaudellaan mm. uutta kotimaista musiikkiteatteria.

Vuonna 1996 teatterin johtoon tuli tuolloin jo pitkän teatteriuran tehnyt Heikki Mäkelä. Ohjelmisto painottui kotimaisiin näytelmiin. nähtiin mm. Lassi Sinkkosen Solveigin laulu, Joakim Grothin Maa on niin kaunis, Tove Janssonin Muumilaakson marraskuu, Arto Paasilinnan onnellinen mies, Hilja Valtosen Nuoren opettajattaren varaventiili ja Vaimoke.

!950-luvulla Sirkusprinsessassa näyttelijänuransa aloittanut Auli Poutiainen vietti 40-vuotistaiteilijajuhlaansa Michael Stewartin ja Jerry Hermanin musikaalissa Hello, Dolly.

Vuodesta 2001 teatterin johtajana on toiminut Heikki Kujanpää.

Teatterilautakunnan lakkauttamisen jälkeen teatteri kuuluu hallinnollisesti kaupungin kulttuuritoimeen ja kulttuurilautakunnan alaisuuteen.